

sten wel pleegt te bepraten en te berekenen — want hij zal u zeggen: ik ken niet eens al de straten van Amsterdam, ik ken ook niet eens mijn bovenbuurman... wat gaan mij ook die persoonlijke economische gegevens van die duizenden aan. Onze kennis is beperkt ook op economisch terrein en we moeten ons in die dingen beperken tot mensen, die ons op een of andere manier nader komen te staan op economisch gebied.

Maar ook de mensen op de dorpjes zouden nog naar opkijken, als ze eens precies haartje en wetenschappelijk dat wondere economische leven van ieder mensch van hun dorpje moesten beschrijven. Laat ze maar eens beginnen met voor ieder een balans op te maken van de laatste tien jaren. Wat een gecijfer zou dat geven! En zelfs de personen in kwestie zouden lang niet allen de gegevens kunnen verstrekken — terwijl niemand alle gegevens van zijn economische leven zou kunnen opgeven. En toch hebben ze de laatste tien jaar geld ontvangen en uitgegeven, ze hebben gegeten en gedronken, ze waren gekleed en betaalden huishuur. Van dag tot dag hebben ze dat alles ontvangen en straks is er niemand, die het meer kan narekenen. Stel eens, dat een Vader en Moeder, die vijf kinderen hebben, eens gaan berekenen wat deze zeven mensen aan economische goederen nog zullen moeten ontvangen in hun leven. Stellen we het gemiddelde bedrag voor dagelijks onderhoud op slechts 50 cent per persoon. Dan krijgen we bijv. deze berekening:

Vader leeft nog zeg 40 jaar: is	$40 \times f 182,50 = f$	7300
Moeder " " " 20 " " " 20 " " " 20 " " " 20 " " "	$20 \times " 182,50 = "$	3650
Van de kinderen A 60 " " " 60 " " " 60 " " " 60 " " "	$60 \times " 182,50 = "$	10950
B 30 " " " 30 " " " 30 " " " 30 " " "	$30 \times " 182,50 = "$	5475
C 40 " " " 40 " " " 40 " " " 40 " " "	$40 \times " 182,50 = "$	7300
D 20 " " " 20 " " " 20 " " " 20 " " "	$20 \times " 182,50 = "$	3650
E 40 " " " 40 " " " 40 " " " 40 " " "	$40 \times " 182,50 = "$	7300
Totaal f		45625

Dat is dus bijna 50.000 gulden nodig! Wanneer deze ouders arbeidersmensen zijn, dan plegen ze niet zulke berekeningen te maken. Zij leven bij den dag — en hun kinderen moeten ook maar door arbeid hun brood verdienen.

Maar wanneer de mensen een kapitaalje (vermogen) hebben — en vijf kinderen — dan durven ze wel eens zoo te rekenen alsof hun kinderen van hun kapitaalje moesten onderhouden worden. Als goeude mensen rekenen ze wel één gulden per dag. En dan schrikken ze van die som, dan wordt het honderdduizend gulden! Waar moet dat vandaan komen. O wee als ze dan van Heer Mammon hun levensonderhoud in het economische verwachten. Dan gaan ze dezen harden heer dienen en dan gaan ze grooteren voorraad verzamelen voor vele jaren... evenals de rijke dwaas. Maar de Heere Jezus verhaalde die gelijkenis om Zijn discipelen te leeren, dat het „niet in den overvloed“ (het kapitaalje) gelegen is, dat iemand leeft uit zijn goederen.

Werkelijk, het zou er maar duister uitzien als ieder mensch moest bestaan van zijn „kapitaalje“.

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELIJKE SCHETSEN

De nieuwe organisatie van het Roomsche Jeugdwerk.

II.
Het Patronaat (De K. J. C.).

„Wij hebben voorgeschreven, dat er voor alle jongens van 12—17 jaar in de parochie één parochiale jeugdvereniging wordt gesticht, die den naam draagt van K. J. C. dat is: Katholieke Jongens Centrale.“

Aldus vangt de Aartsbisschop zijn Augustusboodschap aan.

Zoo op het oog schijnt het alsof hier een nieuwe organisatie wordt gesticht. Toch is dit niet het geval. De K. J. C. is de voortzetting van het z.g. Jongenspatronaat.

Deze instelling dateert van 1902. Toen hield mgr. Callier, destijds Vic. Gen. van het Bisd. Haarlem te Alkmaar een rede over: De zorg voor de schoolvrije jeugd. De op dezen Katholiekendag gehouden rede sloeg in. Allerwegen werden in het Bisd. patronaten opgericht, waarin de jeugd boven 12 jaar bijeengebracht werd. In 1903 kregen ook in het Aartsbisd. Utrecht de Patronaten vasten voet, terwijl op den Helmondschen Katholiekendag in 1905 uitsluitend over de Patronaten gehandeld werd. En in datzelfde jaar gaf Paus Pius X over dit werk zijn Apostolischen zegen, schrijvende: „Wij prijzen het werk der Patronaten ten eerste aan, als een voor deze tijden noodzakelijk middel om het geloof en de godsvrucht in de harten der jongeren te bewaren en te vermeerderen“. Inmiddels was in 1904 het eigen tijdschrift „Het Patronaat“ verschenen. Naast dit Leidersblad verscheen in 1909 een gemeenschappelijk Jeugdblad „De Jonge Wacht“, dat in 1931 een oplage van 15000 ex. had. 1)

Wat beoogde nu het Patronaatswerk? Gelijk de Paus reeds aangaf ging het om het bewaren

Niet dat opgespaarde geld is de onderhouder van ons leven, maar de Heere.

En de Allerhoogste doet dat door middel van de bedrijven en de loonen en de inkomsten van handel en industrie — en van landbouw, veeteelt, visscherij, tuinbouw, ja op duizenderlei wijze. Zeer weinige menschen leven van hun kapitaalje — miljoenen leven van kleine bedrijfjes en van arbeid in eigen bestaan of in loondienst.

Van al dat loopende geld, van al die verhandelde waar, van al die zelfgekweekte levensmiddelen onderhoudt God de miljoenen in Nederland.

De wetenschap, die dit groote werk Gods in concreto wil gaan onderzoeken, zal spoedig erkennen, dat Gods werken zeer groot zijn, dat geen mensch dat alles met zijn verstand kan bevatten.

En wat is Nederlands bevolking dan nog bij die miljoenen Duitschers, Engelschen en Franschen?

Denk u vanavond daarginds in het Westen — waar de zon wegzoomt om boven Amerika te schijnen — denk u daar de miljoenen die nu middag hebben — wat een menschen in New-York.

En zie dan naar het Verre Oosten waar al die Chinezen (één vijfde deel der gansche menscheit) en de miljoenen Indiërs in diepe nachtrust liggen.

En allen leven, allen hebben hun adem in de neusgaten — allen hebben meer of minder voedsel en kleeding en woning gehad vandaag. Met den rondgang der middagzon over den aardbol heeft vandaag de gansche menscheit achtereenvolgens het middagmaal gebruikt.

Hoe kwamen zij daar aan?

Ook in het economische is het toch wel duidelijk, dat de mensch niet kan uitvinden al het werk Gods, dat onder de zon geschiedt (Pred. 8:17). Wie zal in concreto voor die menscheit kunnen zorgen? Er is zelfs geen wereldstatistiek bij te houden van het bestaan van al deze menschen. De economie heeft niet eens een overzicht over de menscheit, wat het bestaan betreft, gezwegen dan dat zij voor hun economische behoeften kan zorgen. Maar God kent ze allen.

Gods bestel gaat evenzeer over de kleeding van den rijken Parijzenaar als over de schort van geklopte boomschors van den Papoca — evengevoel over de woningen der Walchersche boeren als over de strooien hutten der negers in den Congo.

Daar is geen wereldkleeding-distributie-magazijn, dat deze taak uit de hand van God zou kunnen overnemen — en geen woningbouw-concern is bij machte om in den wereldwoningbouw te voorzien.

Dát ze allen gekleed worden en plaats van woning en voedsel ontvangen, dat is zakelijk gesproken het wonder van Gods voorzienig bestel over het economische leven der menschen.

Als ge even stilstaat in een drukke straat van Amsterdam en ge ziet die menschen voorbij loopen één voor één — dan kan het u verwonderen, hoe toch al die menschen aan den kost komen. Ze zijn allen gekleed en gevoed, ze hebben allen een

van geloof en godsvrucht in de harten der jongeren.

Zoo droeg dus het werk onder de knapen van meet af het karakter van zielzorg, al stond naast dit bewarend element al spoedig het vormend*, wijl het tevens bedoelde te zijn een vormschool voor de jongens. Die vorming was allereerst de godsdienstige. Men hield met de jongens gemeenschappelijke H. Communies, retraites, bezocht te zamen Mis en Lof, gaf godsdienstonderwijs en bezocht kloosters en godsdienstige verenigingen.

Daarnaast werd herhalingsonderwijs ingevoerd, gaven de patronaatsdirecteuren teekenonderwijs, sociaal onderricht (b.v. over het alcoholvraagstuk), terwijl ze tevens fungeerden als spelbegeleiders, regisseurs der toneelclubs en beheerders van het spaargeld der leden. Al het werk lag dus in handen der geestelijken. Met groote tact wist Rome de mannen te kiezen, die „the makings“ van jeugtleider hadden en we moeten alle respect hebben voor de toewijding waarmee deze priesters hun taak volbrachten.

Echter — één mensch kan niet alles. Het patronaatswerk ontwikkelde zich zóó snel, dat meer en meer werd ingezien, dat men niet meer buiten de hulp der leken kon. Bovendien werd de invloed van het ongeloof groter. Vooral na den oorlog. De Nederlandsche Patronaatsleider Rector de Groot sprak dan ook²⁾: „Zich stellend in het teeken van zijn tijd, wil het Congres met u de vragen van onzen tijd bespreken, om door gemeenschappelijk overleg te komen tot een instituut van Patronaatsopvoeding, dat, rekening houdend, zoowel met de gewijzigde psyche van de huidige jeugd, als met de invloeden van onzen modernen tijdgeest, het jongere geslacht zal maken tot een diep-christelijk geslacht, ook in de niet-christelijke omgeving; het zal vormen tot mannen, geschoold en berekend voor de plaats, die zij als hoofd van een gezin, als medeburger van den staat en maatschappij zullen innemen.“

We zien hier duidelijk de richtlijnen van het nieuwe jeugdwerk aangegeven.

Had voordien het patronaatswerk soms meer

onderdak, verreweg de meesten hebben weelderige artikelen: zij rooken sigaretten, ze hebben sieraden, ze loopen de winkels in en leggen daar geld neer — wat een kapitaal van geld in die beurzen der voorbijgangers, in kleeding, rijwielen en auto's. Hoe komen ze daaraan? Waarvandaan komt toch al die rijkdom, dat vermogen? Hoe vinden die menschen hun brood? Er is geen enkele landbouwer bij.

Vanwaar toch hun kleeding en weelde van gezellige huizen en geriefelijke keukens, vanwaar hun kinderwagens en parapluies, hun boeken en doos met taartjes? Dan is het antwoord niet: Van 't Gemeentebestuur van Amsterdam. Evenmin: van een Centraal-Bureau voor vermogensdistributie. Ook niet: van een gemeenschapskantoor.

En ook is het antwoord niet: van „het Kapitaal“. „Het kapitaal“ heeft geen Bestuur, noch een Bureau, noch een kantoor. Het heeft zelfs geen adres, dat men er mee correspondeeren kan.

„Het kapitaal“ is wel iets.

Wat het eigenlijk is, dat is nog niet zoo gemakkelijk te zeggen.

Het is zelfs zoo moeilijk, dat de beste economen het onder elkander nog niet geheel eens zijn, wat nu eigenlijk onder „kapitaal“ moet verstaan worden en wat niet.

Wanneer men studie maakt van hun verschillende theorieën, dan krijgt men den indruk, dat het meer een abstract begrip uit de leer der economie is, dan wel een concreet ding, dat zoo voor het grijpen is en dat ieder zoo maar kan waarnemen. „Kapitaal“ is meer een economisch begrip over een werkelijken toestand, dan wel een ding dat men zoo grijpen kan.

Zooals bijv. een financiële balans een begrip geeft van den werkelijken toestand van iemands bezit — maar toch geen ding is, dat men tasten en zien kan onder zijn bezittingen. Een balans rekent maar niet enkel met dingen, die men tasten kan als baar geld, huizen, landerijen, gereedschappen, meubels enz., maar ook met onzienlijke afschrijving, met onzienlijke schulden en met een onzienlijk saldo.

En zoo gezien: als begrip van den werkelijken financiële toestand geeft zij zeker iets, dat nader bij de waarheid is dan wat voor oogen te zien is als men bij dien man eens rondkijkt in zijn woning.

Biggengerke.

A. JANSE.

UIT DE HISTORIE

De Gezangenkwesle.

„Was in den vierden jaargang der „Stemmen voor Waarheid en Vrede“, destijds onder redactie van Ds L. Tinholt, dat Ds A. Brummelkamp, docent aan de Theologische School te Kampen, onder dagteekening van 14 Januari 1867, aldus reageerde op wat Ramanah geschreven had over den Ge-

het karakter van zoethouders, althans bezighouden van een groep knapen in een eigen, (hier: Roomsche) sfeer, van nu af, zal er vormend werk moeten worden verricht. De vorming zal plaats hebben voor Kerk, Staat en Maatschappij. Ten tweede zal die vorming een psychologisch gefundeerde moeten zijn.

Eindelijk na vier jaar, in 1932, is alles, althans theoretisch, in kanalen en kruiken en kan de Aartsbisschop zijn diocesane richtlijnen geven.

De K. J. C. moet nu voortaan bestaan uit twee groepen en wel 1e. de kernleden en 2e. de clubleden.

In de kernclubs denkt men de jongens te geven wat ze voor hun geestelijk-zedelijke vorming noodig hebben.

Begrijpen wij het goed, dan zijn alle jongens verplicht, althans zedelijk, tot deze organisatie toe te treden. Maar naast het lidmaatschap van de kerngroep kan iedere jongen óók lid zijn van een vrije club. Zoo voelt de eene jongen meer voor een sportclub, de ander houdt meer van huisvuilwerk, terwijl een derde zich aangetrokken voelt tot het padvindingswerk.

De vrije clubs zijn rijk geschakeerd en bevatten voor „elk wat wils“.

De kerngroepen bestaan uit 8 leden, uit alle standen tezamen gebracht. Men lette er op, dat — in tegenstelling met de jeugdorganisatie voor anderen, die standesgemäss ingericht is, hier dus een eenheid gevonden wordt als bij ons op de Knapenvergaderingen.

In elke parochie is een priester met de leiding belast. Zijn titel is Diocesaan-Directeur. Hij wordt terzijde gestaan door een bestuur, dat uit de leiders der verschillende kerngroepen en vrije clubs bestaat. Deze groepsleiders worden door den diocesaan-directeur aangewezen. Het Leidersblad „Het Patronaat“ geeft de te volgen normen aan in een tot dat doel uitgewerkte methodiek.⁴⁾

Deze methodiek is in hoofdzaak practisch. Allereerst wordt een leidersprogram ontwikkeld. De leider, die dit program heeft te volgen, kan ook gediplomeerd worden, mits hij den leiders-

zangenstrijde zingen van gij het daar bezwaar h ons Coll. I ligen onde hebben gededaan ha zang had een kwaad in het bruike v kwaad, eengeme mengd, is te on kwaad l een gezan zang; het boek dat en daaren dat Gods het waar

De L. J. zich in di een openb van Rhijn het vooroo ook in Ne eeuwen de bij het g waren; en een uiter varige

Dit vuri naar een migen in klank, bij

Tot de in 1875 in over „On Januari, 1 omtrent J. Hzn. gal weer:

„Werd artikel (A meente g ning, beh de psalm worden. goedgeke wordt in Daarbij danighde mogen b gemeen, begrip... we beho zich te k zoodat v verkeerter gezangen Onze l

cursus, c gevolgd geweest. Bondsbes

In hoo nen. Ten nisaties v standson Werkmar hij met. hoogte z vorming groepsinc eicht in schappen en tucht de Euch

Tenslo in zang wijl ook studie lo

Wat d zij, alvot ingeschr zijn, in v mogen d zich goe tuchtreg van spel lid aang met een belooft (houden leven.

Wat r aangaat, maal per één uur gen wor like ope de leers dienstke Vad. en e. Punte